

Inspectie voor de Gezondheidszorg
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Rapport van het follow-up onderzoek
naar de algemene infectieziektebestrijding
bij GGD West-Brabant

Bezoekdatum: 14 juli 2016

Utrecht
Augustus 2016

Inhoud

1 Inleiding 3

1.1 Aanleiding en belang 3

1.2 Onderzoeksvragen 3

1.3 Onderzoeksmethode en toetsingskader 4

2 Conclusies 5

2.1 Conclusies naar aanleiding van het bezoek 5

3 Maatregelen en aanbevelingen 6

3.1 Maatregelen 6

3.2 Aanbevelingen 6

4 Resultaten 7

4.1 Resultaten onderzoek infectieziektebestrijding 7

4.1.1 Surveillance 7

4.1.2 WPG-melding 7

4.1.3 Preventie 8

4.1.4 Gebruik richtlijnen/ bron- en contactopsporing 8

4.1.5 Outbreakmanagement 9

4.1.6 Regie en netwerk 9

4.1.7 Beleidsadvisering en kwaliteitsontwikkeling 11

4.1.8 Organisatie en beheer 11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en belang

In 2015 heeft de Inspectie voor de Gezondheidszorg (verder: inspectie) het rapport "Infectieziekte- en tuberculosebestrijding bij GGD'en op orde, maar kwetsbaar" uitgebracht¹ met daarin de conclusie dat de GGD'en in het algemeen zorg van voldoende kwaliteit leverden, maar dat de organisatie onder druk kon komen te staan bij calamiteiten. Dit heeft vooral te maken met tekortkomingen in de netwerkfunctie van de GGD, waardoor in geval van opschaling vertragingen kunnen ontstaan. Een onderzoek vanuit GGD GHOR Nederland heeft dat beeld bevestigd². Ook heeft GGD GHOR Nederland een rapport uitgebracht met aanbevelingen voor een toekomstbestendige infectieziektebestrijding³.

Naar aanleiding van die rapporten en de aandacht daarvoor in de Tweede Kamer heeft de minister de inspectie verzocht om dit najaar een geactualiseerd oordeel te geven over de kwaliteit van de infectieziektebestrijding bij GGD'en.

Het doel van dit follow-up onderzoek is om na te gaan of de situatie is veranderd ten opzichte van de IGZ-rapporten voor de individuele GGD'en uit 2014 en het geaggregeerde rapport uit 2015.

Dit rapport beschrijft de resultaten van het onderzoek van de inspectie naar de algemene infectieziektebestrijding bij GGD West-Brabant, dat op 14 juli 2016 plaatsvond. De resultaten worden vergeleken met de resultaten uit het individuele rapport van 2014.

Ook heeft de inspectie onderzocht in hoeverre de GGD beschikt over voldoende capaciteit, ook in die gevallen waarbij opschaling noodzakelijk is en gebruik moet worden gemaakt van het netwerk van ketenpartners in de crisisstructuur.

1.2 Onderzoeksvragen

Hoofdvraag:

Wat is het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van de algemene infectieziektebestrijding van de GGD'en in Nederland en hoe verhoudt dit zich met de uitkomsten van 2014?

Deelvragen:

1. Voldoet de algemene infectieziektebestrijding van GGD'en aan de richtlijnen en veldnormen?
2. Zijn de GGD'en voldoende toegerust om bij bijvoorbeeld grootschalige uitbraken snel en adequaat op te schalen? De uitkomst van deze vraag wordt niet per individuele GGD teruggekoppeld, maar wordt beschreven in het geaggregeerde rapport als totaalbeeld.

Dit onderzoek is gericht op de volgende onderwerpen bij algemene infectieziektebestrijding:

1. Surveillance
2. WPG-melding
3. Preventie
4. Gebruik richtlijnen/ bron- en contactopsporing
5. Outbreakmanagement
6. Regie en netwerk
7. Beleidsadvisering en kwaliteitsontwikkeling
8. Organisatie en beheer

1 Infectieziekte- en tuberculosebestrijding bij GGD'en op orde, maar kwetsbaar, Inspectie voor de Gezondheidszorg, 2015

2 Publieke gezondheid borgen. Een eerste inzicht in de staat van de GGD'en, GGD GHOR Nederland, 2016

3 Naar een toekomstbestendige en proactieve infectieziektebestrijding, GGD GHOR Nederland, 2016

1.3 Onderzoeksmethode en toetsingskader

Dit onderzoek beperkt zich tot de algemene infectieziektebestrijding, zonder SOA-zorg, tbc-bestrijding en reizigersgeneeskunde, maar met aandacht voor Technische hygiënezorg en de problematiek rond de antimicrobiële resistentie.

De inspectie heeft alleen die onderwerpen aan de orde gesteld waarop in het geaggregeerde rapport van 2015 drie of meer GGD'en 'onvoldoende' of 'matig' scoorden, eventueel aangevuld met onderwerpen waarop uw GGD 'onvoldoende' of 'matig' scoorde.

Tijdens het inspectiebezoek sprak de inspectie met de directeur Publieke Gezondheid, met artsen infectieziektebestrijding, deskundigen infectiepreventie en met (sociaal) verpleegkundigen.

Voor dit onderzoek gebruikt de inspectie hetzelfde toetsingskader als dat gebruikt is in 2014. Tijdens het bezoek zijn enkele aanvullende vragen gesteld over technische hygiënezorg en de problematiek rond antimicrobiële resistentie. Het toetsingskader is gebaseerd op gangbare normen uit wet- en regelgeving, professionele standaarden, protocollen en richtlijnen (zie het geaggregeerde rapport van de inspectie uit 2015).

De inspectie heeft tijdens het bezoek getoetst of de GGD volgens de norm handelt en of de GGD nu beter (↑), slechter (↓) of gelijk (=) presteert ten opzichte van het rapport uit 2014. Daarbij gaat de inspectie ervan uit dat de maatregelen die eventueel zijn opgelegd naar aanleiding van dat rapport al tot voldoende verbeteringen hebben geleid.

De conclusies van de inspectie op basis van het inspectiebezoek staan verwoord in hoofdstuk 2 'Conclusies'.

Eventuele maatregelen vindt u in hoofdstuk 3 'Maatregelen en aanbevelingen'.

De resultaten van dit onderzoek staan weergegeven in hoofdstuk 4 'Resultaten'.

Als de kwaliteit van de algemene infectieziektebestrijding 'onvoldoende' of 'matig' blijkt wordt dit toegelicht bij de resultaten en zal de inspectie hierop handhaven.

2 Conclusies

2.1 Conclusies naar aanleiding van het bezoek

In vergelijking met het vorige bezoek van de inspectie is de conclusie dat de GGD West-Brabant op het gebied van de algemene infectieziektebestrijding goede kwaliteit van zorg levert en op enkele punten de kwaliteit heeft verbeterd ten opzichte van 2014.

Aandachtspunt blijft het actueel houden van het register van artikel 26 instellingen.

De GGD heeft geïnvesteerd in het naar buiten treden en deelnemen aan netwerken. Ook is er een verbinding gelegd tussen de technische hygiënezorg en infectieziektebestrijding en wordt verdere samenwerking geambieerd.

3 Maatregelen en aanbevelingen

3.1 Maatregelen

De inspectie legt geen maatregelen op.

3.2 Aanbevelingen

De inspectie heeft geen aanbevelingen.

4 Resultaten

4.1 Resultaten onderzoek infectieziektebestrijding

4.1.1 Surveillance

Tabel 1. Surveillance

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
Staat van de infectieziekten	Beoordeling staat van de infectieziekten	1.1 en 1.2				✓	↑
Inzicht in de verspreiding van infectieziekten in risicogroepen	Gebruikt uitkomst van trendanalyse(s)	1.9			✓		↑
Inzicht in de onderrapportage	Inzicht onderrapportage laboratoria	1.10.3				✓	↑
	Inzicht onderrapportage instellingen	1.10.4				✓	=
	Onderzoek onderrapportage	1.11				✓	=
	Ontvangst meldingen op epidemiologische gronden van huisartsen en specialisten	Bezoek				✓	↑

Toelichting tabel 1

1.9: De GGD gebruikte de verzamelde informatie onder meer voor de MARAP. Najaar 2016 start een project om de informatiebehoefte te peilen van externe partners.

4.1.2 WPG-melding

Tabel 2. WPG-melding

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
Stimuleren melders	Ondernemen acties stimuleren melden	2.8 t/m 2.11			✓		=

4.1.3 Preventie

Tabel 3. Preventie

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
Register van instellingen die meldingsplichtig zijn op grond van artikel 26 Wet Publieke Gezondheid	Register van instellingen die meldingsplichtig zijn op grond van artikel 26 van de Wet Publieke Gezondheid	3.1 en 3.2			✓		↑
Contact met instellingen die meldingsplichtig zijn op grond van artikel 26 Wet Publieke Gezondheid	Onderhouden contact instellingen ten aanzien van artikel 26 van de Wet Publieke Gezondheid	3.3			✓		↑
	Vastleggen afspraken met meldingsplichtige instellingen artikel 26 van de Wet Publieke Gezondheid	3.4				✓	=
	Adviseren van instellingen /signaleren ongewenste situaties / beantwoording vragen en geven voorlichting aan bevolking	Bezoek			✓		=
Handelen volgens protocol LCHV in de technische hygiënezorg	Uitvoering technische hygiënezorg	Bezoek				✓	↑

Toelichting tabel 3

3.1 en 3.2: In 2015 heeft een stagiaire het register geactualiseerd. Op het moment van het inspectiebezoek was het niet mogelijk dit register bij te houden omdat formatie hiertoe ontbrak.

Het team THZ had een sociale kaart die periodiek werd bijgehouden. Deze kaart werd nog niet afgestemd met de registratie van het team infectieziektebestrijding.

4.1.4 Gebruik richtlijnen/ bron- en contactopsporing

Over dit onderwerp zijn in dit onderzoek geen vragen gesteld.

4.1.5 Outbreakmanagement

Tabel 5. Oubreakmanagement

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
Protocol grootschalige uitbraken infectieziekten	Protocol grootschalige uitbraken op terrein van infectieziekten	5.1 en 5.2				✓	↑
	Geheel van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden formeel vastgesteld	5.3				✓	↑
	Oefenen met protocol	5.4				✓	=
Draaiboek massa-vaccinatie	Herzien draaiboek massavaccinatie na vaccinatiecampagne Nieuwe Influenza A (H1N1)	5.8				✓	=
	Oefenen met draaiboek	5.9				✓	=
	Datum laatste oefening	5.10				✓	=

4.1.6 Regie en netwerk

Tabel 6. Regie op netwerk

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
Overleg met vertegen- woordiging van huisartsen	Overleg met vertegenwoordiging van huisartsen	6.1 en 6.2				✓	=
Overleg met vertegen- woordiging van laboratoria	Overleg met vertegenwoordiging van laboratoria	6.4 en 6.5				✓	=
	Meldingsgedrag laboratoria vast agendapunt in overleg	6.6				✓	↑
Overleg met vertegen- woordiging van specialisten/ ziekenhuizen	Overleg met vertegenwoordiging van specialisten/ziekenhuizen	6.7 en 6.8				✓	=

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
	Meldingsgedrag specialisten/ziekenhuizen vast agendapunt in overleg	6.9				✓	↑
Afspraken met NVWA over melding van zoönosen en voedselinfecties	Afspraken NVWA over wederzijdse melding van zoönosen en voedselinfecties	6.10				✓	=
	Beschrijving infectieziekten voor melding van GGD aan NVWA en vica versa	6.11 en 6.12				✓	↑
Samenwerking met andere GGD'en op terrein van infectieziekten	Samenwerking met andere GGD'en op terrein van infectieziekten	6.13 en 6.14				✓	↑
Samenwerking met RAC-ers	Periodiek en gestructureerd overleg met de RAC-ers op terrein van infectieziekten	Bezoek				✓	↑
Samenwerking met gemeente	Periodiek en gestructureerd overleg burgemeester op terrein van infectieziekten	Bezoek				✓	=
Bereikbaarheid arts infectieziektebestrijding	Er is altijd (24/7) arts infectieziektenbestrijding bereikbaar	6.15 t/m 6.17			✓		=
Overleg met GHOR, Veiligheidsregio, laboratoria, NVWA en ziekenhuizen	Gestructureerd overleg met GHOR, Veiligheidsregio, laboratoria, NVWA en ziekenhuizen	6.19				✓	↑
Overleg met afdelingen Epidemiologie, Jeugdgezondheidszorg en Gezondheidsbevordering binnen de GGD	Gestructureerd overleg met afdelingen Epidemiologie, Jeugdgezondheidszorg en Gezondheidsbevordering binnen de GGD	6.20				✓	↑

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
Overleg met afdeling THZ binnen de GGD	Gestructureerd overleg met afdeling THZ binnen de GGD	Bezoek				✓	nieuw

4.1.7 *Beleidsadvisering en kwaliteitsontwikkeling*

Tabel 7. Beleidsadvisering en kwaliteitsontwikkeling

Onderwerp	Deelonderwerp	Vragenlijstnr./ bezoekvraag	Onv.	Matig	Vold.	Goed	T.o.v. 2014
Klanttevredenheidsonderzoek	Uitvoering periodiek klanttevredenheidsonderzoek	7.6 en 7.7				✓	=
Medewerkertevredenheidsonderzoek	Uitvoering periodiek medewerkertevredenheidsonderzoek	7.8 en 7.9				✓	=
Intercollegiale toetsing en intervisie ter bevordering professionele kwaliteit	Inzetten intercollegiale toetsing en intervisie ter bevordering professionele kwaliteit	7.11				✓	=
Risico-inventarisatie	Regelmatig uitvoeren risico-inventarisatie	7.12				✓	=

4.1.8 *Organisatie en beheer*

Over dit onderwerp zijn in dit onderzoek geen vragen gesteld.